

ΚΟΒΕ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΖΩΗΣ
ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΘΡΥΛΟ

NELSON PEÑA

NELSON PEÑA

ΚΟΒΕ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Kobe – Μαθήματα ζωής από έναν θρύλο**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: Kobe – Life lessons from a legend
Από τις Εκδόσεις Castle Point Publishing, ΗΠΑ 2021
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Nelson Peña
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Έρρικα Πάλλη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ελένη Γεωργοστάθη
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: Gilang Bogy
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Katie Jennings Campbell
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© St. Martin's Press, 2021
© Φωτογραφίας εξωφύλλου: Gilang Bogy
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2022

Πρώτη έκδοση: Ιανουάριος 2022

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-4314-0
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-4315-7

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε. <i>Από το 1979</i> Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A. <i>Publishers since 1979</i> Head Office: 121, Tatoiu Str., 144 52 Metamorfossi, Greece Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550
--	--

e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

Στην Τζένη
και σε όλους τους ήρωές μου,
ιδιαίτερα στους Τζούλια, Βάβερι,
Πίτερ και Αϊντέ Πένια
Ν.Π.

**«ΤΟ ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ
ΠΡΑΓΜΑ ΕΙΝΑΙ
ΝΑ ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΕΙΣ
ΝΑ ΕΜΠΝΕΥΣΕΙΣ
ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΩΣΤΕ
ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΣΠΟΥΔΑΙΟΙ
ΣΕ ΟΤΙΩΠΟΤΕ
ΘΕΛΗΣΟΥΝ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ».**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	
		Να είσαι εσύ	91
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1		ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	
Βρες αυτό που αγαπάς	17	Να επανέρχεσαι	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2		διαρκώς.....	109
Δες τη μεγάλη εικόνα.....	31	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3		Άφησε παρακαταθήκη.....	125
Να είσαι αμείλικτος.....	45	MAMBA OUT	142
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4		ΠΗΓΕΣ	144
Συνέχισε να μαθαίνεις	61		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5			
Εκπαίδευσε			
το μυαλό σου	77		

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Κόμπι Μπράιαντ λάτρευε να σκοράρει. Όπως ξέρουν όλοι οι φίλαθλοι του μπάσκετ, κάποτε έβαλε 81 πόντους σ' έναν αγώνα μόνο. Αργότερα, στην τελευταία εμφάνισή του ως επαγγελματία –τη στιγμή δηλαδή που άλλοι αθλητές που δε βρίσκονται πια στην καλύτερη ηλικία ελπίζουν απλώς να παίξουν αξιοπρεπώς, να υποκλιθούν και να αποχαιρετήσουν με ευγνωμοσύνη το πλήθος–, ο Κόμπι είχε άλλη άποψη. Έβαλε 60 πόντους. Σε περισσότερους από 20.000 αγώνες στο NBA που πραγματοποιήθηκαν αυτόν τον αιώνα, με περισσότερους από 200.000 παίκτες στη βασική πεντάδα, μόνο άλλοι επτά σημείωσαν 60 πόντους σ' έναν μόνο αγώνα και κανένας περισσότερες από μία φορές. Όταν ο Κόμπι έφτασε τους 60 σ' εκείνο τον τελευταίο αξέχαστο αγώνα, ήταν η έκτη φορά που το κατάφερε.

Πιο πολύ από το να σκοράρει, ωστόσο, ο Κόμπι λάτρευε το να κερδίζει. Η ομάδα του στο λύκειο κέρδισε το πολιτειακό πρωτάθλημα. Με την επόμενη ομάδα του, τους Λος Άντζελες Λέικερς, κέρδισε πέντε πρωταθλήματα NBA. Εκπροσωπώντας τη χώρα του ως μέλος της ομάδας μπάσκετ ανδρών των ΗΠΑ το 2008 και το 2012, κέρδισε δύο χρυσά ολυμπιακά μετάλλια. Συνολικά, υπήρξε ένας από τους μπασκετμπολίστες με τα περισσότερα έπαθλα κι ένας από τους πιο επιτυχημένους παίκτες στην ιστορία του μπάσκετ, MVP και 18 φορές μέλος της ομάδας All-Star, κερδίζοντας τον τίτλο του MVP στο NBA All-Star Game τόσες φορές που η λίγκα έδωσε στο βραβείο το όνομά του.

Η αλήθεια είναι ότι υπήρχε κάτι που ο Κόμπι λάτρευε περισσότερο από το να σκοράρει και να κερδίζει. Πάνω από οτιδήποτε άλλο, του άρεσε να δουλεύει για να πετύχει τους στόχους του. Για τον Κόμπι Μπράιαντ, το μυστικό της ζωής ήταν να βρεις κάτι που να το αγαπάς και να δουλέψεις όσο πιο σκληρά μπορείς για να γίνεις ο καλύτερος. Αυτή ήταν η συμβουλή που έδινε σε όσους τον ρωτούσαν: Να βάζεις μεγάλους, τολμηρούς στόχους και να χάνεσαι μακάρια στη διαδρομή που θα ακολουθήσεις για να φτάσεις εκεί. Ο Κόμπι αναζητούσε το μεγαλείο.

Για να το πετύχει επιδίωκε με επιμονή και πάθος να βελτιωθεί ο ίδιος και καθ' οδόν έβρισκε τη χαρά και τον σκοπό της ύπαρξής του:

«Η νοοτροπία δεν έχει να κάνει με την επιδίωξη ενός αποτελέσματος – έχει να κάνει περισσότερο με τη διαδικασία μέσα από την οποία επιτυγχάνεται αυτό το αποτέλεσμα. Έχει να κάνει με το ταξίδι και την προσέγγιση. Είναι τρόπος ζωής. Πιστεύω όντως ότι είναι σημαντικό σε κάθε εγχείρημά του να έχει κανείς αυτή τη νοοτροπία.»

Ο Κόμπι ήταν ένα σπάνιο και επικό μείγμα έντασης, μυαλού και χάρης. Στο γήπεδο φαινόταν ενίοτε ως ο τέλειος παίκτης. Ήταν έξυπνος και δεξιότηχνης, σφιχτοδεμένος και αθλητικός. Αλλά δεν ήταν τέλειος – απείχε παρασάγγας. Έχει πολλά να μάθει κανείς από τον Κόμπι Μπράιαντ, αλλά η τελειότητά του είναι μια ψευδαίσθηση και η ιστορία του αληθινή. Είχε έρθει αντιμέτωπος με σοβαρά προβλήματα, εντός και εκτός γηπέδου. Έκανε σοβαρά λάθη, που άλλαξαν τη ζωή του και πλήγωσαν κόσμο. Όπως και οι περισσότεροι, αποτύγχανε συχνά. Η ιστορία του είναι μια ιστορία αγάπης και πάθους. Επιμονής και λύτρωσης. Και της βαθιάς αφοσίωσης που δίνει νόημα στη ζωή.

«ΕΜΑΘΑ ΝΑ ΕΣΤΙΑΖΩ ΣΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΠΟΥ ΕΙΧΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΜΟΥ, ΣΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ, ΣΤΗ ΜΑΧΗ».

Ήταν παικταράς. Θεωρούσε τέχνη του το παιχνίδι και αφιέρωσε τα περισσότερα χρόνια της ζωής του στο να κατακτήσει το υψηλότερο επίπεδο μέσα από ατελείωτο προγραμματισμό, σωματική εργασία, πνευματική άσκηση, επιμονή και αφοσίωση στη συνεχή μάθηση. Ανέπτυξε συνήθειες και φιλοσοφίες που μπορεί να εφαρμόσει ο καθένας στη ζωή του. Έδινε σημασία στις λεπτομέρειες και ήταν ερωτευμένος με την επιδίωξη της αριστείας. Αργότερα χρησιμοποίησε τις ίδιες αρχές που τον έκαναν επαγγελματία αθλητή σε μια άλλη κατεύθυνση: να γίνει δημιουργικός. Ήταν αποφασισμένος να γίνει ένας θρυλικός παραμυθάς στο επίπεδο του Γουόλτ Ντίσνεϊ ή της Τζ. Κ. Ρόουλινγκ. Ξεκίνησε δυνατά, κερδίζοντας Όσκαρ για μία από τις πρώτες προσπάθειές του, πριν το νήμα της ζωής του κοπεί απότομα σε δυστύχημα με ελικόπτερο στην ηλικία των σαράντα ενός χρόνων.

Ο Κόμπι ήθελε να δώσει το καλό παράδειγμα και να αφήσει μια παρακαταθήκη που θα άντεχε στον χρόνο. Δεν κατάφερε να ανταποκριθεί πάντα σ' αυτή τη φιλοδοξία. Αλλά πέρασε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του προσπαθώντας και, τελικά, πετυχαίνοντάς το. Για εκατομμύρια ανθρώπους υπήρξε πηγή έμπνευσης – απολαυστικός και αξέχαστος. Υπήρχε δύναμη στο αφιλτράριστο πάθος και στην αφοσίωσή του και κάτι καταπληκτικό στην τραχιά ορμητικότητά του – στη σιγουριά που έδειχνε για τα όνειρά του και στην αποφασιστικότητά του να τα κάνει πραγματικότητα. Πίστευε στο καλό χωρίς ανταπόδοση και περνούσε πολύ χρόνο βοηθώντας άλλους να επωφεληθούν από την εμπειρία και την προσέγγισή του. Ακόμα και τώρα, μετά τον θάνατό του, τα καλύτερα μαθήματά του εξακολουθούν να εμπνέουν και να διδάσκουν. Το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να μελετήσουμε προσεκτικά τη ζωή του και να δούμε τα βασικά συστατικά που τον έκαναν θρύλο.

ΒΡΕΣ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΑΓΑΠΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ο Κόμπι βρήκε νωρίς την αγάπη του. Ο πατέρας του, Τζο «Τζέλιμπιν» Μπράιαντ, έπαιξε οχτώ χρόνια στο NBA. Στη συνέχεια υπέγραψε σε μια ιταλική ομάδα και μετακόμισε με την οικογένειά του στη μικρή αρχαία πόλη Ριέτι όταν ο Κόμπι ήταν έξι. Για τα επόμενα επτά χρόνια, καθώς ο Τζο πήγαινε από τη μία ιταλική ομάδα στην άλλη, ο γιος του ένωθε αυτσαίντερ – ένα μαύρο αμερικανάκι αφημένο στην ιταλική κουλτούρα:

«Μεγάλωσα σε απομόνωση», έλεγε ο Κόμπι. «Το περιβάλλον δε μου ταίριαζε. Ήμουν το μοναδικό μαύρο παιδί. Δε μιλούσα τη γλώσσα. Ζούσα σε μια πόλη και μετά μετακομίζαμε σε άλλη και έπρεπε να κάνω ξανά τα πάντα». Έμαθε να τα καταφέρνει μόνος του όλα αυτά τα χρόνια, γιατί δεν είχε άλλη επιλογή. Κατέληξε να συνειδητοποιήσει ότι δεν άξιζε να προσπαθεί να ταιριάζει: «Έκανα φίλους αλλά

δεν ήμουν ποτέ μέρος της ομάδας, γιατί τα άλλα παιδιά μεγάλωναν καιρό μαζί». Έμαθε να μιλάει ιταλικά με ευφράδεια, αλλά εξακολουθούσε να θεωρεί τον εαυτό του μοναχικό λύκο. Δοκίμασε το ποδόσφαιρο, όπου οι διαστάσεις του τον έκαναν φυσικό τερματοφύλακα, αλλά το μπάσκετ ήταν ακόμα καλύτερος τρόπος διαφυγής. Όσο περισσότερο έπαιζε, τόσο περισσότερο συνειδητοποιούσε ότι είχε ανακαλύψει

κάτι ξεχωριστό: κάτι για να απαλύνει τον εκνευρισμό που ένιωθε όταν τον αγνοούσαν. Κάτι που θα δημιουργούσε έναν χώρο αποκλειστικά για εκείνον:

«Είχα όβλον αυτόν τον θυμό μέσα μου που δεν τον είχα αφήσει να εκδηλωθεί. Ότι κι αν συνέβαινε στη ζωή μου, μπορούσα απλώς να βγω στο γήπεδο και να εκραγώ. Το συναίσθημα του να παίζω μ' αυτή την οργή ήταν καινούργιο για μένα, αηλιά [βρισιά] το λιάτρευα. Από τη στιγμή που το ανακάλυψα, άηλαξαν τα πάντα στο παιχνίδι».

Όταν οι γονείς του αγόρασαν μια επίσημη δερμάτινη μπάλα NBA, κοιμήθηκε μαζί της. Πήγαινε στο κρεβάτι με τα μπάσκετικά του ρούχα ώστε να είναι έτοιμος σε περίπτωση που ο μπαμπάς του ζήτησε να πάει μαζί του στην πρωινή προπόνηση με την επαγγελματική ομάδα. Ο Τζο έπαιρνε συχνά μαζί του τον γιο του σε προπονήσεις μετά το σχολείο. Ο παπούς του Κόμπι έστελνε βιντεοκασέτες με αμερικάνικους αγώνες μπάσκετ και ο νεαρός

παίκτης δε χόρταινε να τις βλέπει. Έδειχνε τέτοια περιέργεια για τον τρόπο με τον οποίο παιζόταν το παιχνίδι που ήταν ασυνήθιστη σε παιδί της ηλικίας του. Αντί να συλλέγει απλώς κάρτες μπάσκετ, όπως οι φίλοι του, μελετούσε τις φωτογραφίες για να εντοπίσει ποιες ακριβώς κινήσεις έκαναν οι παίκτες και, όπως εξηγούσε, «ποιοι από τους μυς ενεργοποιούνταν για να γίνει η κίνηση». Στη συνέχεια έβαζε στόχο να αναπτύξει και ο ίδιος αυτούς τους μυς και τις κινήσεις.

ΔΟΥΛΕΨΕ ΤΟ

Έπαιξε σε τοπικές ομάδες στην Ιταλία, όπου απόλαυσε τα οφέλη μιας γερής μπάσκετικής παιδείας. Ενώ το αμερικανικό μπάσκετ δίνει έμφαση στη δύναμη και στις αθλητικές ικανότητες, οι Ευρωπαίοι προπονητές ήταν διάσημοι για το ότι έμπαιναν βαθιά μέσα στο παιχνίδι, εστιάζοντας στη σωστή κίνηση των ποδιών και στο σουτ, δύο δεξιότητες που θα του χρησίμευαν πολύ αργότερα. Δούλευε σκληρά και τα έπιανε γρήγορα, κι αυτό φαινόταν ήδη. Όταν ήταν γύρω στα έντε-

κα, μια ιταλική επαγγελματική ομάδα ενδιαφέρθηκε να αγοράσει τα δικαιώματά του για το μέλλον, μια ιδέα που απορρίφθηκε από τους γονείς του.

«Δεν ήταν εκεί για να μαζεύει ριμπάουντ», λέει ο Σο. «Το παιδί ήταν στη γραμμή για λεί απ σαν να ήταν παίκτης της ομάδας. Ήταν στο γήπεδο, έδινε ασίστ και σουτάρε με τους παίκτες».

ΣΕ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΜΙΑΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

Κατά τη διάρκεια της καριέρας του Κόμπι, οι συμφωνίες του με εταιρείες παπουτσιών απέφεραν 22 αθλητικά παπούτσια με την υπογραφή του. Ενώ οι εταιρείες παπουτσιών έβλεπαν τη συνεργασία μαζί του ως έναν τρόπο για να προωθήσουν τα προϊόντα τους, ο Κόμπι την έβλεπε ως κάτι άλλο: μια ευκαιρία να κερδίσει ένα πλεονέκτημα. Έβαλε τη Nike να προσθέσει μια ειδική μεταλλική ταινία στην καμάρα του παπουτσιού για να μειώσει τον χρόνο αντίδρασης του κατά ένα κλάσμα του δευτερολέπτου. Ζήτησε επίσης από τη Nike να σχεδιάσει ένα παπούτσι με ενσωματωμένη κάλτσα. Η θεωρία του ήταν πως, όταν έκανε μια κίνηση στο γήπεδο, το πόδι του γλιστρούσε, ακόμα και ελάχιστα, μέσα στο παπούτσι, επιβραδύνοντας την ταχύτητά του. Αν η κάλτσα ήταν κολλημένη στο παπούτσι, θα γλιστρούσε λιγότερο, άρα θα είχε μεγαλύτερη ταχύτητα.

Την ίδια χρονιά ο παίκτης του NBA Μπράιαν Σο έπαιζε στην Ιταλία και τον συνάντησε για πρώτη φορά. Ο Σο θυμάται έναν αγώνα με την ομάδα του Τζο Μπράιαντ στη Ρώμη, όπου ο νεαρός Κόμπι καθόταν κοντά στους επαγγελματίες στην προθέρμανση. Ο Κόμπι τού έκανε εντύπωση.

Κάποια στιγμή ο Σο ζήτησε από το αγόρι να απομακρυνθεί, και ο Κόμπι, που δεν ντρεπόταν ποτέ, τον προκάλεσε σ' ένα παιχνίδι H-O-R-S-E. Ο Σο, που ήταν είκοσι δύο χρόνων τότε και είχε ήδη έναν χρόνο εμπειρίας στο NBA, πιθανολογεί ότι μάλλον άφησε το παιδί να κερδίσει, αλλά δε θυμάται καθαρά ποιες επικράτησε. Ο Κόμπι θυμόταν. Ύστερα από μακρά καριέ-

«ΉΤΑΝ ΜΟΝΟ ΜΠΑΣΚΕΤ ΟΛΗ ΜΕΡΑ».

ρα στο NBA, ο Σο, καιρό μετά, έγινε βοηθός προπονητή στους Λέικερς και βρέθηκαν μαζί και πάλι έπειτα από όλα αυτά τα χρόνια. Ο Κόμπι συχνά πείραζε τον Σο για το πώς τον κέρδισε όταν ήταν μόλις έντεκα χρόνων.

Όταν ο Κόμπι ήταν δεκατριών ετών, οι Μπράιαντ επέστρεψαν στις ΗΠΑ και εγκαταστάθηκαν σε ένα άνετο σπίτι αποικιακού ρυθμού κοντά στη Φιλαδέλφεια, έκτασης 315 τετραγωνικών μέτρων. Για άλλη μια φορά, ήταν το αουτσάιντερ που δε χωρούσε σε καμιά κατηγορία – τώρα ήταν το «πλούσιο» μαύρο παιδί από την Ιταλία που ξεχώριζε σε μια γειτονιά λευκών. Για να ξεφεύγει και να είναι χαρούμενος, στράφηκε σ' αυτό που αγαπούσε περισσότερο, στο άθλημα που τον έκανε να θέλει να δουλεύει για να δίνει τον καλύτερο εαυτό του. Οδήγησε το Λύκειο Λόουερ Μέριον στον πρώτο πολιτειακό τίτλο του στα αγόρια μέσα σε 53 χρόνια, σημειώνοντας ρεκόρ 73-14 τις τρεις τελευταίες σεζόν του. Εθισμένος στο παιχνίδι, ο Κόμπι προπονούταν μόνος του στις πέντε το πρωί και μερικές φορές αργά τη νύχτα. Ως τελειόφοιτος, αναδείχτηκε Παίκτης McDonald's All-American και ανακηρύχτηκε Παίκτης Λυκείου της Χρονιάς Νέισμιθ και Παίκτης Gatorade της Χρονιάς. Εκείνη την άνοιξη του 1996,

στην ηλικία των δεκαεφτά, όταν ο Κόμπι έκανε το ασυνήθιστο βήμα να μπει στα ντραφτ του NBA κατευθείαν από το λύκειο, ήταν επιτέλους σε θέση να δώσει την αμέριστη προσοχή του στην πρώτη του αγάπη:

«Αυτό που με ενθουσίασε όταν ήρθα στο NBA ήταν που δεν είχα να... ανησυχώ για τεστ ή για εργασίες στο σπίτι».

Το παιδί που αγαπούσε τα καλάθια περισσότερο από οτιδήποτε άλλο είχε βρει την όασή του.

ΕΜΜΟΝΗ ΣΤΙΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ

Στον κόσμο του Κόμπι Μπράιαντ, καμία λεπτομέρεια δεν περίσσευε. Ακόμα και η παραμικρή είχε την αξία της. Αυτός ήταν ο ορισμός του επαγγελματία αθλητή του NBA. Έβαζε πάγο και πίσω από τα γόνατά του, όχι μόνο μπροστά. Μελετούσε ακόμα και το εγχειρίδιο του διαιτητή και απορροφούσε μικρολεπτομέρειες για να βοηθηθεί στο παιχνίδι του. Στην έναρξη του αγώνα, ο κάθε διαιτητής έχει μια περιοχή του γηπέδου για την οποία είναι υπεύθυνος, και αυτή η περιοχή αλλάζει καθώς κινείται η μπάλα. «Όταν γίνεται αυτό», εξηγούσε ο Κόμπι, «δημιουργούνται νεκρές ζώνες, περιοχές στο γήπεδο όπου οι διαιτητές δεν μπορούν να δουν

«ΑΝ ΑΓΑΠΑΣ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ, ΤΟΤΕ ΕΙΣΑΙ ΗΔΗ Ο ΝΙΚΗΤΗΣ».

κάποια πράγματα. Έμαθα πού ήταν αυτές οι ζώνες και τις εκμεταλλεύτηκα. Την έβγαζα καθαρή με κρατήματα, βήματα και ήσσονος σημασίας παραβάσεις, γιατί αφιέρωσα χρόνο προκειμένου να καταλάβω τους περιορισμούς των διαιτητών».

Πριν ξεκινήσει την τέταρτη σεζόν του στο NBA, μια αγκωνιά τού προκάλεσε κάταγμα στο δεξί χέρι, με αποτέλεσμα να χάσει 15 παιχνίδια. Όταν γύρισε στην ενεργό δράση, παρατήρησε ότι το ποσοστό του στις ελεύθερες βολές είχε πέσει ελαφρά. Δε συνέτρεχε λόγος ανησυχίας – το ποσοστό του, της τάξεως του 82%, ήταν μεταξύ των 35 υψηλότερων στο πρωτάθλημα. Αλλά, μελετώντας βίντεο, συνειδητοποίησε ότι ο τρόπος που ήταν δεμμένα τα δάχτυλά του για προστασία είχε αλλάξει ακούσια τον τρόπο που κρατούσε την μπάλα. Τα τέσσερα δάχτυλά του δεν ήταν πια σε ίση απόσταση το ένα από το άλλο πάνω στην μπάλα και τα σουτ του είχαν ελαφριά φορά προς τα δεξιά. Ήταν ένα μάλλον ασήμαντο προβληματάκι, αλλά δεσμεύτηκε να το επιλύσει. Στη διάρκεια

του επόμενου καλοκαιριού, το δούλεψε, εστιάζοντας στη λαβή του και βάζοντας 100.000 σουτ. Όταν αφηγούνταν την ιστορία, τόνιζε πάντα ότι δεν *επιχείρησε* 100.000 σουτ αλλά τα *έβαλε*. Εξηγούσε ότι δεν προπονούταν στο να *σουτάρει* αλλά στο να τα *βάξει*. Και τα περισσότερα δεν ήταν εύκολα. Ξανά και ξανά, εξασκούνταν στο είδος των δυναμικών και δύσκολων σουτ που έκανε στους αγώνες. Την επόμενη σεζόν αύξησε τον μέσο όρο του στο σκοράρισμα από την εντυπωσιακή επίδοση των 22,5 πόντων στην καταπληκτική των 28,5. Το ποσοστό του στις ελεύθερες βολές ανέβηκε στο 85%, κατατάσσοντάς τον στους 20 πρώτους του πρωταθλήματος. Κανένας δεν παρατήρησε την αλλαγή στην τοποθέτηση των δαχτύλων του, αλλά ο Κόμπι ήξερε ότι αυτό είχε κάνει τη διαφορά.

ΔΗΛΩΣΕ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΣΟΥ

Όταν έρχεται η ώρα να ανακοινώσουν ότι εγκαταλείπουν την ενεργό δράση, οι περισσότεροι σταρ του αθλητισμού οργανώνουν μια συνέντευξη Τύπου ή ποστάρουν

ένα μήνυμα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Όχι όμως ο Κόμπι Μπράιαντ. Το 2015, στην ηλικία των τριάντα επτά χρόνων, καθώς ξεκινούσε την εικοστή και τελευταία σεζόν του στην ίδια ομάδα του NBA, ανακοίνωσε ότι σταματάει με ένα ερωτικό ποίημα.

Το απεύθυνε σ' αυτό που αγαπούσε, εκείνο που τον είχε εμπνεύσει και ιντριγκάρει επί 35 χρόνια. Ονόμασε το ποίημά του «Αγαπημένο μπάσκετ» και σ' αυτό ξεδίπλωσε το εμμονικό πάθος του για το παιχνίδι. Αυτό το ποίημα θα γινόταν τελικά από την εταιρεία του Κόμπι, την Granity Studios, ταινία κινουμένων σχεδίων μικρού μήκους, η οποία αργότερα θα χαρακτηριζόταν η καλύτερη της χρονιάς από την Αμερικανική Ακαδημία Κινηματογραφικών Τεχνών και Επιστη-

μών. Σ' αυτή βλέπουμε τον Κόμπι ως νήπιο καρτούν να σουτάρει τις τυλιγμένες σε ρολό κάλτσες του μπαμπά του σ' έναν σκουπιδοτενεκέ, ενώ φανταζόταν ότι ήταν νικηφόρα σουτ για τους Λέικερς. Ο Κόμπι αφηγείται:

«Σε ερωτεύτηκα.

*Μια αγάπη τόσο βαθιά που σου έδωσα
τα πάντα –
από τον νου και το σώμα μου
ως το πνεύμα και την ψυχή μου».*

Συνεχίζει:

*«Έκανα τα πάντα για ΣΕΝΑ
γιατί αυτό ακριβώς κάνεις
όταν κάποιος σε κάνει να αισθάνεσαι
τόσο
ζωντανός όσο εσύ εμένα».*

**«ΑΝ ΘΕΛΕΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΝΑ ΓΙΝΕΙΣ
ΑΡΙΣΤΟΣ ΣΕ ΚΑΤΙ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ
ΝΟΙΑΖΕΣΑΙ ΑΛΗΘΙΝΑ ΓΙ' ΑΥΤΟ, ΠΡΕΠΕΙ
ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙΣ ΕΜΜΟΝΗ ΜΑΖΙ ΤΟΥ».**

**«Η ΟΜΟΡΦΙΑ ΤΟΥ ΝΑ ΕΙΣΑΙ
ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΟΣ ΜΕ ΤΑΛΕΝΤΟ
ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ
ΑΜΦΙΣΒΗΤΙΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΙ
ΜΙΑ ΟΜΟΡΦΗ ΣΤΙΓΜΗ».**

Για τον Κόμπι, το ποίημα ήταν το κατάλληλο αντίο στο αγαπημένο του άθλημα. Ήταν ένας αθλητής διάσημος για το πείσμα και την επιθετικότητα του. Αλλά, στον πυρήνα της, αυτή η ένταση πήγαζε από ένα πιο τρυφερό συναίσθημα. Ήταν καθαρή αγάπη.

Αν είμαστε τυχεροί, κάποια στιγμή στη ζωή μας βρίσκουμε κάτι τόσο σημαντικό για μας όσο ήταν το μπάσκετ για τον Κόμπι Μπράιαντ. Ήταν ξετρελαμένος μαζί του – σε βαθμό που ονειρευόταν ότι θα μπορούσε να είναι ο καλύτερος παίκτης όλων των εποχών και πέρασε δεκαετίες να βασανίζεται από αυτόν τον πόθο. Όλοι οι επαγγελματίες αθλητές δουλεύουν σκληρά για να φτάσουν εκεί που είναι, αλλά κανένας δε δούλευε πιο σκληρά

και είναι απίθανο να αγάπησε περισσότερο το μπάσκετ από αυτόν.

Μπορούσες να το δεις αυτό στις ήσυχες στιγμές, μακριά από τα φώτα. Στο Λος Άντζελες η Drew League είναι ένα απλό καλοκαιρινό πρωτάθλημα όπου καλοί μπασκετμπολίστες δοκιμάζουν τις δυνάμεις τους εναντίον άλλων καλών παικτών. Κάποιοι είναι επαγγελματίες. Οι περισσότεροι δεν είναι. Το 2011 ο Κόμπι και ο νεαρός τότε Τζέιμς Χάρντεν εμφανίστηκαν την ίδια μέρα και πρόσφεραν πραγματικό θέαμα που ακόμη θυμούνται με δέος οι θεατές, με τον καθένα να σκοράρει περισσότερους από 40 πόντους πριν ο Κόμπι βάλει το νικητήριο σουτ. Καθώς η μπάλα κατευθυνόταν στο καλάθι, σήκωσε ψηλά τα χέρια

«ΔΕΝ ΠΑΙΖΩ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΞΑ».

του πανηγυρίζοντας, ενώ το μικρό πλήθος έπεφτε πάνω του. Δεν υπήρχαν τηλεοπτικές κάμερες, ούτε βραβεία. Αλλά δεν τον ένοιαζε καθόλου. Αυτό αγαπούσε κυρίως ο Κόμπι. Το παιχνίδι. Τη μάχη. Τα αθλητικά παπούτσια που έτριζαν στο σκληρό ξύλο. Μια φανέλα τόσο μουσκεμένη από τον ιδρώτα που έπρεπε να τη στύψει. Την έξαψη της προσπάθειας και του θριάμβου.

ΚΑΝ' ΤΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΟΥ – ΓΙΑ ΚΑΝΕΝΑΝ ΑΛΛΟ

Όπως όλοι όσοι είναι ερωτευμένοι με ό,τι κάνουν, έτσι κι ο Κόμπι ήταν παθιασμένος. «Λαχταρούσα συνεχώς να βελτιώνομαι και να γίνομαι καλύτερος», έγραψε στο βιβλίο του *The Mamba Mentality*. Ακόμα και σ' ένα επάγγελμα γεμάτο μεγάλα «εγώ» και πρώτα ονόματα, η έντα-

ση και το πείσμα του ξεχώριζαν. Η ακόρεστη επιθυμία του για το παιχνίδι ήταν η πηγή της δύναμής του. Δεν μπορούσε να δει τον εαυτό του μακριά από το άθλημα που έπαιζε.

Το εργασιακό ήθος του Κόμπι ανταμειβόταν καλά. Πέρα από τα πρωταθλήματα, τα βραβεία MVP και το Όσκαρ, υπήρχαν και παχυλές αμοιβές. Όταν αποχώρησε από το μπάσκετ, είχε φτάσει τα 680 εκατομμύρια δολάρια σε μισθούς και χορηγίες στην καριέρα του στο NBA, το πιο υψηλό ποσό για αθλητή ομαδικού αθλήματος στην ιστορία, σύμφωνα με το *Forbes*. Χωρίς αμφιβολία, τα λεφτά και ο τρόπος ζωής είχαν τη γλύκα τους, όπως επίσης και η λατρεία και η βαθιά εκτίμηση που κέρδισε από το επάγγελμά του. Οι νεαροί παίκτες τον λάτρευαν και θα συνεχίσουν

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ⚡ Ο Κόμπι ήταν ο πρώτος γκαρντ που δεν πέρασε από το κολεγιακό μπάσκετ αλλά μπήκε κατευθείαν στα ντραφτ του NBA μετά το λύκειο.

«ΔΕΝ ΗΜΟΥΝ
ΠΟΤΕ ΜΟΝΟΣ.
ΕΙΧΑ
ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ».

να το κάνουν για πολλά χρόνια. Όταν έφυγε από την ενεργό δράση, ολόκληρες γενιές μεγαλύτερων παικτών, συμπεριλαμβανομένων πολλών από τους πιο σημαντικούς όλων των εποχών, εξέφρασαν την εκτίμησή τους.

Ο Κόμπι εκτιμούσε τα καλά λόγια. Όταν ένας δημοσιογράφος του ESPN τον ρώτησε για τα επαινετικά σχόλια που είχε δεχτεί από άλλους παίκτες στο παρελθόν, ο Κόμπι απάντησε: «Είναι φανταστικό, γιατί σημαίνει ότι αυτοί οι τύποι που ήταν τα ινδάλματά μου όταν ήμουν μικρός σέβονται τον τρόπο που συνέχισα

την παρακαταθήκη τους». Αλλά ξεκαθάρισε και κάτι άλλο: Δεν αυτοπροσδιορίζοταν μέσα από τα λόγια τους ή την αποδοχή τους. «Τι είναι στ' αλήθεια η επιβεβαίωση;» ρώτησε. «Τι σου κάνει; Δε με ολοκληρώνει ως άνθρωπο, ούτε με κάνει να νιώθω γεμάτος».

Αυτοί που τον γνώριζαν καλά λένε ότι, ενώ εκτιμούσε τα χρήματα και τον θαυμασμό, το πραγματικό κίνητρό του ήταν πάντα πιο εσωτερικό. Δούλευε σκληρά – όχι για τις ανταμοιβές, αλλά γιατί το αγαπούσε.

**«ΑΓΑΠΑΩ ΤΟ ΜΠΑΣΚΕΤ ΤΟΣΟ ΠΟΛΥ.
ΕΧΩ ΤΟΣΗ ΦΩΤΙΑ ΜΕΣΑ ΜΟΥ. ΕΙΝΑΙ
ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΟΥ ΕΑΥΤΟΥ ΜΟΥ, ΦΙΛΗ ΜΟΥ.
ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ».**

ΑΛΛΑΞΕ ΠΟΡΕΙΑ ΜΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΣΚΟΠΟ

Καθώς ο Κόμπι πλησίαζε στο τέλος της καριέρας του, απέρριπτε την ιδέα να γίνει προπονητής, ιδιοκτήτης ομάδας ή εκφωνητής σε αγώνες μπάσκετ. Ενώ τα σεβόταν όλα αυτά ως δουλειές, ήξερε ότι δεν μπορούσε να τον γεμίσει τίποτε στο μπάσκετ εκτός από το παιχνίδι. Τα ήθελε όλα ή τίποτα. Δεν ήθελε μια ζωή στο περιθώριο. Αλλά αγωνιούσε να βρει κάτι που να έχει ουσία. «Να με πάρει και να με σηκώσει αν αποσυρθώ χωρίς κάποιο σκοπό», επέμενε. «Σ' εμένα δεν πρόκειται να συμβεί αυτό». Έτσι, προχώρησε και αφοσιώθηκε σε μια νέα αγάπη: Έγινε εξαιρετικός παραμυθός και δούλεψε για να δημιουργήσει μια εταιρεία μίντια για τις επόμενες γενιές.

Προηγουμένως είχε φτιάξει μια μικρή εταιρεία χωρίς πραγματικό σκοπό, απλώς με τον αόριστο στόχο τού να κερδίσει όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα. Αργότερα θεώρησε ότι αυτό το εγχείρημα χωρίς κατεύθυνση ήταν ένα τεράστιο λάθος. Για να πετύχει, ήξερε ότι χρειαζόταν πάθος. Στο πλαίσιο μιας τεχνικής brainstorming που θα του έδειχνε μια νέα κατεύθυνση, του ζητήθηκε να φτιάξει μια λίστα με τα πιο διασκεδαστικά πράγματα που είχε κάνει στη ζωή του πέρα από το

μπάσκετ. Θυμήθηκε μια εργασία στο μάθημα της γλώσσας στο λύκειο όπου έπρεπε να αφηγηθεί μια πρωτότυπη ιστορία σε μια τάξη νηπίων. Το παραμύθι που είπε ο Κόμπι ήταν για ένα παιδί που δεν καθάριζε ποτέ το δωμάτιό του. Περιέγραψε μια σκηνή όπου τα αντικείμενα που δεν τακτοποιούσε ο ήρωας ζωντάνεψαν και μεταμορφώθηκαν σε τέρατα, τρομάζοντας τόσο το παιδί, που από εκείνη τη στιγμή καθάριζε πάντα το δωμάτιό του. Ο Κόμπι θυμήθηκε πόσο άρεσε η ιστορία στους νεαρούς ακροατές του και πώς έπεισε πραγματικά κάποια παιδιά να καθαρίζουν τα δωμάτιά τους. Η ανάμνηση αυτή τού έδωσε τεράστια χαρά. Σκέφτηκε τον αντίκτυπο που είχε πριν από πολύ καιρό και τη δύναμη που έχουν οι ιστορίες. Ήταν ένα εργαλείο που μπορούσε να χρησιμοποιήσει για να διδάξει τον κόσμο.

Είχε πλέον ένα νέο όραμα, αυτό της συγγραφής ιστοριών, και από την πρώτη στιγμή το προσέγγισε με το προσωπικό του στιλ, εστιάζοντας ιδιαίτερα στα μικροπράγματα. Άρχισε να παρακολουθεί τις αγαπημένες του ταινίες πέντε φορές την καθεμία και κάθε φορά επικεντρωνόταν και σε κάτι διαφορετικό. Αρχικά την παρακολουθούσε ως κινηματογράφος, στη συνέχεια εστίαζε στις αποφάσεις του σκηνοθέτη, μετά στα φώτα,

«ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΑ ΟΤΙ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΗΜΑΙΝΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΠΑΡΑ ΓΙΑ ΟΠΟΙΟΝΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΟ».

στη μουσική και, τέλος, την έβλεπε χωρίς ήχο για να επικεντρωθεί στα οπτικά. Όταν βρισκόταν με φίλους, συμβουλευόταν τα παιδιά τους, σαν να ήταν μια μικρή ομάδα έρευνας αγοράς, εκμαιεύοντας διαφορετικές απόψεις.

Σε όλα τα δημιουργικά εγχειρήματά του ο Κόμπι είχε σαφώς ενεργό ρόλο. Το 2017, στο πλαίσιο μιας συμφωνίας για έξι βίντεο που υπέγραψε με το ESPN, ανέλαβε την παραγωγή ενός προγράμματος με μαριονέτες. Όταν δεν του άρεσε η υφή της μαριονέτας φίδι, έβαλε τους σχεδιαστές να την αλλάξουν. Στην ομαδική ανάλυση του σεναρίου για μια άλλη εκπομπή του ESPN της οποίας είχε την παραγωγή, πλησίασε τους ηθοποιούς και τους παρακάλεσε να κάνουν πρόβες μαζί για τουλάχιστον δύο ώρες την ημέρα. Ήθελε να είναι όλοι τόσο αφοσιωμένοι όσο εκεί-

νος. Για έναν άνθρωπο όπως ο Κόμπι, ήταν ουσιώδες να περιβάλλεται από ανθρώπους με την ίδια νοοτροπία. Όταν μπορούσε να ελέγχει τον κόσμο με τον οποίο συνεργαζόταν, λάμβανε υπόψη του μόνο άτομα που ήταν αφοσιωμένα ψυχή και σώματι, στα οποία αναφερόταν ο ίδιος με θαυμασμό ως «εμμονικά». Κανένας άλλος δε χρειαζόταν να κάνει αίτηση για δουλειά.

Προτιμούσε να δουλεύει μόνος παρά με άτομα που δεν έδιναν τα πάντα. Στο γήπεδο, δεν μπορούσε να δουλέψει απομονωμένος, αλλά συχνά ένιωθε έτσι. Ο Κόμπι ήξερε ότι η αφοσίωσή του στη δουλειά τον έκανε να νιώθει διαφορετικός. «Κάποιοι άλλοι μπορούσαν να την αφήσουν πίσω τους μετά και να αποστασιοποιηθούν. Εγώ δεν μπορούσα. Ήμουν κολλημένος. Τη σκεφτόμουν όλη νύχτα».

Σε όλη του τη ζωή πήγαινε στο γυμναστήριο οποιαδήποτε ώρα της ημέρας –ακόμα και στις τρεις ή στις τέσσερις τα ξημερώματα– για να εξασκηθεί στο παιχνίδι του και να «εισπνεύσει τη μυρωδιά» του. Αυτή η παθιασμένη αφοσίωση ήταν η κινητήρια δύναμη για τα πάντα. Ο Κόμπι έδινε την παρακάτω εξήγηση:

«Κάποιοι απ' αυτούς τους τύπους δεν αγαπάνε το παιχνίδι... Γι' αυτούς είναι μια δουλειά. Και όταν κάτι είναι δουλειά, μπορεί να σημειώσεις επιτυχία για μία εβδομάδα, δύο εβδομάδες, έναν μήνα, ίσως έναν χρόνο, ίσως δύο χρόνια. Μετά θα πέσεις. Είναι αναπό-

φευκτο. Αλλά, αν το αγαπάς, δεν μπορεί να σε σταματήσει κανείς».

Στη διάρκεια της καριέρας του ως παίκτη, ο Κόμπι θεωρούνταν ένας μοναχικός τύπος που αντλούσε ευχαρίστηση από το να εξελίξει το παιχνίδι του παρά από το να βρίσκεται εκτός γηπέδου με τους συμπαίκτης του. Παθιασμένος και ερωτευμένος με το μπάσκετ, απομονωνόταν συχνά για να εξασκεί τις δεξιότητές του και, με την ευκαιρία, έκανε και λίγους στενούς φίλους. Αλλά αυτή η σταθερή προσέγγισή του βρισκόταν στην καρδιά της επιτυχίας του και αυτό δε θα το άλλαζε με τίποτα. Στο κάτω κάτω, ήταν έρωτας.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΘΥΓΓΟ

- **ΑΝΑΚΑΛΥΨΕ ΤΙ ΑΓΑΠΑΣ ΠΙΟ ΠΟΛΥ ΚΑΙ ΑΦΟΣΙΩΣΟΥ Σ' ΑΥΤΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΑ.**
- **ΕΣΤΙΑΣΕ ΣΤΑ ΜΙΚΡΟΠΡΑΓΜΑΤΑ. ΚΑΜΙΑ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΔΕΝ ΠΕΡΙΣΣΕΥΕΙ.**
- **ΜΗΝ ΕΞΑΣΚΕΙΣΑΙ ΣΤΟ ΝΑ ΚΑΝΕΙΣ ΣΟΥΤ. ΕΞΑΣΚΗΣΟΥ ΣΤΟ ΝΑ ΤΑ ΒΑΖΕΙΣ.**
- **ΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΕΣΑΙ ΑΠΟ ΑΦΟΣΙΩΜΕΝΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ.**

Η ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΚΑΡΙΕΡΑ ΤΟΥ ΚΟΜΠΙ ΜΠΡΑΪΑΝΤ ΣΤΟ ΜΠΑΣΚΕΤ,

κατά τη διάρκεια της οποίας κατέρριψε το ένα ρεκόρ μετά το άλλο, μπορεί να λειτουργήσει και να διαβαστεί ως ένας οδηγός για όσους κυνηγούν τη δόξα. Παρόλο που ο Κόμπι διέθετε τρομερό ταλέντο όταν ξεκίνησε στο NBA, ήταν το ακατάβλητο εργασιακό ήθος, η ακόρεστη επιθυμία του να μαθαίνει, η ατσάλινη αυτοπεποίθησή του και η θρυλική φιλοδοξία του – όλα αυτά που συνιστούσαν τη νοοτροπία του Μάμπα και τον οδήγησαν να γίνει εμβληματική φυσιογνωμία με διαχρονική απήχηση.

Ο Nelson Peña σε αυτό το βιβλίο μάς αφηγείται τους επικούς θριάμβους αλλά και τις ηχηρές αποτυχίες της ζωής του Κόμπι Μπράιαντ, αντλώντας πολύτιμα μαθήματα ζωής από τη διαδρομή του για όποιον θέλει να κυνηγήσει το άπιαστο όνειρό του.

ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ:

- **ΕΠΙΔΡΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΥ ΜΑΜΠΑ.**
- **ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΜΠΙ: ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΙΑ, ΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗ ΚΑΡΙΕΡΑ ΤΟΥ ΣΤΟΥΣ ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ ΛΕΪΚΕΡΣ.**
- **ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ, ΠΟΥ ΑΠΟΤΥΠΩΝΕΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΚΟΜΠΙ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΓΗΠΕΔΟ.**

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**

www.psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧΗΣΗΣ: 26294